

Ons verhaal van 2024

Missie

Iedere Nederlander
waardeert de natuur
en de biodiversiteit in
Nederland verbetert

45
afdelingen met
8117
leden (2024)

Natuurvereniging KNNV werkt vanuit vier thema's:

**Natuur-
STUDIE**

**Natuur-
BELEVING**

**Natuur-
BESCHERMING**

**Natuur-
EDUCATIE**

Natuurstudie

KNNV-afdelingen beschikken vaak over uitgebreide kennis en ervaring bij het monitoren en inventariseren van soorten. De leden doen dit veelal in werkgroepen die gespecialiseerd zijn in vogels, planten, insecten waaronder dagvlinders en kevers, zoogdieren, vissen, amfibieën en ecologie. Voor sommige werkvelden zijn ook landelijke werkgroepen werkzaam, bijvoorbeeld voor orchideeën, mossen en insecten.

De KNNV werkt nauw samen met soortorganisaties als Sovon, De Vlinderstichting, FLORON, De Zoogdierverseniging, RAVON en de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV). Een aantal afdelingen voert in dat kader soms al decennialang monitoring uit. Ook voor terrein behorende organisaties als Natuurmonumenten, provinciale landschappen en Staatsbosbeheer voert de KNNV dergelijke onderzoeken met regelmaat uit.

Veel afdelingen leveren onderzoeksrapporten op voor opdrachtgevers en voeren vaak de gegevens uit onderzoek in op waarneming.nl. De KNNV heeft de ambitie monitoring, rapportage en gegevensinvoer te uit te breiden.

Natuurbeleving

Veel mensen zijn lid van Natuurvereniging KNNV om met elkaar het veld in te gaan en te genieten van al het moois dat zij zien en ervaren. Die natuurbeleving, het gevoel van betrokkenheid, is voor de meeste mensen de belangrijkste drijfveer om zich voor natuur in te zetten. Daarom probeert de KNNV zoveel mogelijk mensen via excursies en lezingen in contact te brengen met natuur.

Natuurbescherming

Sommige afdelingen zijn actief om het beleid van gemeenten en provincies te beïnvloeden door overleg met de wethouder, het indienen van voorstellen bij de gemeenteraad, het zitting nemen in een landinrichtingscommissie of door naar de rechter te stappen. Vaak gebeurt dat in nauwe samenwerking met natuur- en milieufederaties. De KNNV wil deze inzet versterken.

Afdelingen hebben veelal een werkgroep voor landschapsonderhoud met klussen zoals wilgen knotten, plaggen of maaien met de zeis. Vaak kleinschalig specialistenwerk voor beschermde soorten waar een beheerder onvoldoende aan toekomt. De activiteiten hebben ook een sociale rol voor de deelnemers. De facilitering hiervan gebeurt door de terrein beherende organisaties.

Natuureducatie

Afdelingen verzorgen voorlichtingsbijeenkomsten aan burgers met een beginnende belangstelling voor natuur en bieden in het verlengde excursies en basiscursussen aan, bijvoorbeeld over vogels, planten of insecten. Daarnaast geven ze cursussen aan de leden om hun kennis te verdiepen en te verbreden. De KNNV wil daarin meer aandacht geven aan belang en monitoring van omgevingscondities en aan ecologie, en ook niet-leden uitnodigen voor deelname.

De prioriteiten voor komende jaren

Het meerjarig beleidsplan 2024 – 2028 geeft middels zes speerpunten focus aan ons beleid:

Lees het hele beleidsplan ▼

1

Vergroten van het aantal en de kwaliteit van onderzoeken en het beschermen van de biodiversiteit

2

Versterken externe samenwerking

3

Aantrekken externe financiering

4

Vergroten bekendheid en relevantie

5

Vergroten aantal leden en participatie

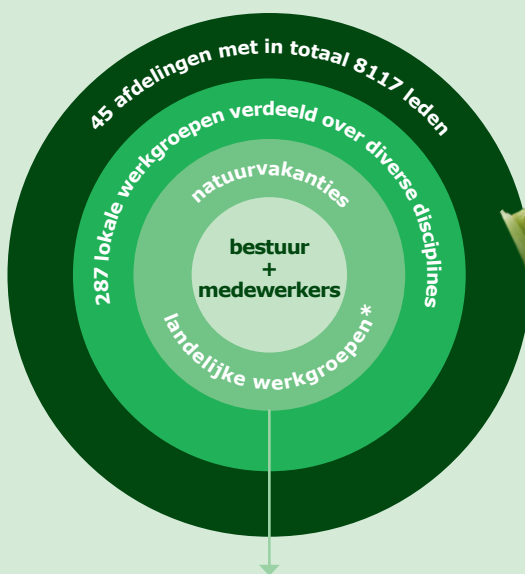
6

Versterking organisatie en interne samenwerking

Historie

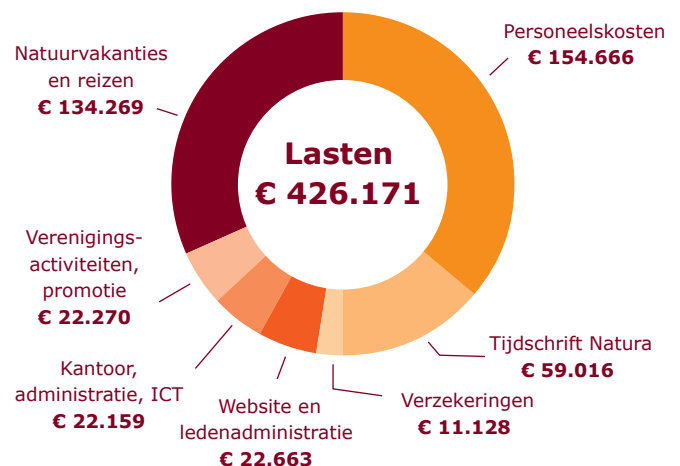
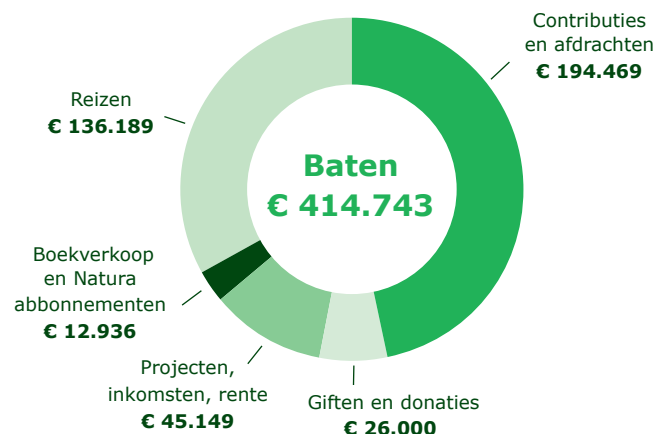
De vereniging werd opgericht op 27 december 1901 door onder meer Hendrik Heukels, Han Heinsius, Eli Heimans en Jac. P. Thijsse. Hierdoor ontstond een samenwerkingsverband van regionale of stedelijke natuurgroepen in Nederland. De voornaamste doelen waren en zijn het vermeerderen en verspreiden van de kennis van de natuur, het aankweken van de belangstelling voor en liefde tot de natuur en het bijdragen aan natuur- en landschapsbescherming. De KNNV was de eerste Nederlandse organisatie die zich richtte op studie en bescherming van de gehele natuur. De KNNV stond aan de wieg van de Vereniging Natuurmonumenten en aan de basis van het IVN.

Organisatie

- * > Werkgroep Europese Orchideeën
- > Landelijke Insecten Werkgroep
- > Moeraswerkgroep
- > Werkgroep Geologie en Landschap
- > Werkgroep Gierzwaluwen

Financiën 2024

KNNV geledingen kunnen bijdragen aanvragen uit verschillende KNNV fondsen:

Ger van Zanenfonds	€ 67.500
Van der Wijk fonds	€ 22.397
Algemeen fonds	€ 66.692
Gierzwaluwfonds	€ 25.000

Bekijk het volledige financiële jaarverslag ►

KNNV telt **287** actieve werkgroepen

Aantal lokale werkgroepen per thema:

Speciale activiteiten

Natuurvakanties en meerdaagse excursies

Elk jaar worden voor KNNV- en IVN-leden natuurvakanties georganiseerd in Nederland en daarbuiten. Van geheel verzorgde hotelreizen onder deskundige begeleiding, tot natuurvakanties waar wordt gekampeerd of in een eenvoudige accommodatie wordt verbleven. Daarnaast worden er door de kampeergroep weekendkampjes en wandelingen in Nederland georganiseerd.

10 verzorgde reizen met circa **220** deelnemers

15 natuurvakanties met circa **650** deelnemers

Week van de Biodiversiteit

Rond 22 mei, "The International Day for Biological Diversity", organiseert de KNNV jaarlijks de Week van de Biodiversiteit. Steeds meer bedrijven, organisaties en gemeenten sluiten zich hierbij aan. Een week lang zijn er door het hele land excursies, inventarisaties, lezingen en natuuractiviteiten waar veel mensen verrast worden door de natuur in hun omgeving en nieuwe kennis opdoen.

meer dan **220** activiteiten

Flora festival

Samen met FLORON organiseert de KNNV jaarlijks het grootste botanische evenement van Nederland. Een dag waar plantenliefhebbers, ecologen en wetenschappers elkaar ontmoeten bij lezingen, workshops, korte excursies en een botanische markt.

37 lezingen, excursies en workshops

700 fysieke bezoekers en 100-150 kijkers online

5870 views van de lezingen die online kunnen worden teruggekeken

Gewoon Buiten

Gewoon Buiten is een initiatief van natuurvereniging KNNV en jongerenorganisatie NJN. Zij werken samen met talloze (natuur)organisaties door het hele land om iedereen van 12 tot 30 jaar te inspireren naar buiten te gaan en samen de natuur te ontdekken. Zo zorgen we dat natuur leuk, avontuurlijk én belangrijk wordt voor een nieuwe generatie.

www.gewoon-buiten.nl

Webshop 2e hands natuurboeken

Waardevolle en gewone oude en nieuwe natuurboeken, geschonken door leden van de KNNV, vinden via de Webshop 2e hands boeken hun weg naar een nieuwe eigenaar.

1150 verkochte tweedehands natuurboeken

Communicatie

Social media

Volgers:

- 3300**
- 658**
- 1492**

Abonnementen landelijke nieuwsbrief: **9800**

Tijdschrift Natura

Oplage totaal **8050**

7600 KNNV leden
450 andere natuurorganisaties, regionale en landelijke overheid en betaalde abonnees

1000-Soorten dagen combineren natuurstudie met een publieksactiviteit

De afdeling Alkmaar-Den Helder organiseerde excursies en struinen door de natuur in het kader van een 1000-soortendag vanuit bezoekerscentrum De Helderse Vallei. Naast planten-, mossen- en een insectenexcursie is gekeken naar waterbeestjes. De dag werd besloten met een nachtvlinder nacht. De 1.000 soorten zijn niet gehaald maar 850 soorten was ook een mooi resultaat!

De afdeling Drechtsteden trapte het jaar af met het ambitieuze doel: 10.000 soorten in de gemeente Dordrecht in één jaar. Vooral in mei werd volop gezocht want dan zijn er veel insecten actief en begint er van alles te bloeien. Het project combineerden ze met de KNNV Week van Biodiversiteit. Er was ook een nachtinventarisatie bij het bezoekerscentrum in de Merwedelanden.

Orchideeën kijken is pur-sang natuurbeleving

De landelijke KNNV Werkgroep Europese Orchideeën (WEO) beschermt en bestudeert inheemse en Europese orchideeën en hun biotopen.

In 2024 heeft de WEO samen met anderen een aantal bezoeken aan orchideerijke natuurgebieden georganiseerd. Daarbij biedt de WEO ook beginnende floristen de kans kennis te maken met onze bijzondere orchideeën en organiseert ze 'POP UP' – excursies naar soorten op het moment dat die soort helemaal in bloei staat.

Foto: De Werkgroep Europese Orchideeën had onder andere een excursie naar het Varkenslands gebied in Noord Holland, waarbij werd bijgedragen aan de telling van de groenknolorchis (*Liparis loeselii*).

Jubileum met insecten en bodemdieren inventarisatie

De afdeling Zwolle vierde haar 120-jarig bestaan met een feestelijk programma vol natuurbeleving. In juni werd tijdens een BioBlitz met de TAXON Foundation in de Nooterhof onderzoek gedaan naar insecten en bodemdieren; tussen vochtige stenen troffen onderzoekers de zeldzame wormnaaktslak aan. Ook werd een nieuwe sluipwespsoort voor Nederland ontdekt. De jubileumfietsstocht in juli volgde dezelfde route als in 1990 en liet zien hoe het landschap sindsdien is veranderd: waar toen veldleeuweriken en grutto's zongen, vliegen nu zeearenden en grauwe ganzen. Eind september genoten ruim honderd leden en genodigden onder stralende weersomstandigheden van een boottocht over de IJssel, van Zwolle via Kampen naar het Ketelmeer. Speciale gast was oud-lid Nico de Haan, die onderweg smeulige verhalen deelde over zijn jeugd in Zalk.

Wormnaaktslak (*Boettgerilla pallens*). Foto: H. Lemmen.

Natuurbescherming is ook pro-actief samenwerken met bestuurders

De publicatie van het boekje 'Broedvogels in Wageningen en omgeving' was aanleiding om Burgemeester en Wethouders van Wageningen mee te nemen op een excursie door de uiterwaarden van de Nederrijn, een Natura 2000 gebied. Zo'n excursie is een prima gelegenheid om met elkaar van gedachten te wisselen over allerlei beleidszaken die de natuur aangaan, en te laten zien hoe rijk de omgeving van Wageningen is. Samenwerken op het gebied van monitoren en zo nodig verbeteren van de natuurkwaliteit leek alle betrokkenen een goed idee. De informele bijeenkomst werd door iedereen zeer gewaardeerd, en verdient herhaling.

Op excursie met B&W van Wageningen door de Wageningse Bovenpolder. Foto: Guy Ackermans.

Natuur café Rotterdam

In januari 2024 lanceerde de afdeling Natuurlijk Rotterdam haar Natuur Café, een uniek podium voor (stads)natuur. Met 13 diverse thema's en sprekers van verschillende organisaties trok dit initiatief 286 bezoekers van alle leeftijden aan uit Rotterdam en omstreken. Het succes van het Natuur Café leidde tot samenwerking met diverse organisaties en experts op het gebied van stadsnatuur. De gemeente Rotterdam stelde het Energiehuis beschikbaar als podiumlocatie. Natuurlijk Rotterdam is een samenwerking aangegaan met het natuurhistorisch museum Rotterdam.

Natuuronderzoek op de vierkante meter

Een markant onderzoek van de insectenwerkgroep afdeling Roosendaal was dat van het winterse leven onder de loszittende schors van platanen. Zeer veel leven werd gevonden en de dispersie van de plataannetwants in en om Bergen op Zoom is buitengewoon grondig in kaart gebracht. Een presentatie van het onderzoek bij radioprogramma Vroege Vogels was een terechte beloning en prachtige gelegenheid om het onderzoek wereldkundig te maken.

Foto: De plataan-netwants (*Corythucha ciliata*).

